Naphívogató, esőhívogató és állathívogató mondókák

9 mondóka – a mozdulatokkal együtt

Süss fel, nap

Süss fel, nap,
fényes nap!
Kertek alatt
a ludaim megfagynak.

Naphívogató: borús, hűvös időben mondjuk, hogy előbújjon a nap; közben két kezünket az ég felé nyújtjuk, tenyérrel felfelé.

Gólya, gólya, gilice

Gólya, gólya, gilice,
mitől véres a lábad?
Török gyerek megvágta,
magyar gyerek gyógyítja
síppal, dobbal, nádi hegedűvel.

Tavaszi gólyaköszöntő: amikor meglátjuk a megérkező gólyát, ezt mondjuk, és felfelé, a madár felé integetünk.

Csiga-biga, gyere ki

Csiga-biga, gyere ki,
ég a házad ideki!
Kapsz tejet, vajat,
holnapra is marad.

Csigahívogató: ha séta közben csigát találunk, ezt mondjuk neki, és közben ujjunkkal csigavonalat rajzolunk a levegőbe.

Ess, eső, ess

Ess, eső, ess,
holnapután is ess,
mindig csak ess,
csak a fejemre ne!

Az ujjbegyünkkel kopogunk az asztalon vagy a térdünkön, mintha esne az eső. Az utolsó sornál két kézzel befedjük a fejünket, mintha esernyőt tartanánk.

Fecskét látok

Fecskét látok,
szeplőt hányok,
fecske, vidd el
a szeplőmet!

Régi tavaszi szokás: amikor megjön az első fecske, ezt mondogatva megsimogatjuk az arcunkat, aztán a kezünkkel a madár után „szórjuk” a szeplőket, hogy a fecske elvigye őket. Közben megbeszélhetjük, honnan érkeznek tavasszal a fecskék.

Sándor, József, Benedek

Sándor, József, Benedek
zsákban hozzák a meleget.

Március közepén mondjuk, amikor egymás után jön Sándor (18.), József (19.) és Benedek (21.) névnapja. Mindhárom névnél a hátunkon „cipelünk” egy képzeletbeli zsákot, a végén kibontjuk, és jó melegen átöleljük magunkat.

Ha Katalin kopog

Ha Katalin kopog,
karácsony locsog.

Népi időjóslás november 25-re: ha Katalin napján fagy, és kopog a jég, akkor karácsonykor enyhe, sáros, latyakos idő lesz. A „kopog”-ra ököllel koppintunk az asztalon, a „locsog”-ra tenyérrel paskoljuk, mint aki pocsolyában tapicskol.

Mátyás ront, ha talál

Mátyás ront, ha talál;
ha nem talál, csinál.

Népi időjóslás február 24-re: ha Mátyás napján jeget talál, megtöri (rontja), ha nem talál, akkor csinál, vagyis visszajön a fagy. Az első sorra ököllel „jeget törünk”, a másodikra összehúzzuk magunkat, mintha fáznánk. Utána kint körbenézhetünk, van-e jég a pocsolyákon.

Ha Medárd napján esik

Ha Medárd napján esik,
negyven napig esik.

Népi időjóslás június 8-ra: ha Medárd napján esik, a hiedelem szerint negyven napig esős lesz az idő. Mondás közben az ujjbegyünkkel esőt dobolunk az asztalon, aztán a naptárban együtt megszámoljuk, meddig tartana a negyven nap.